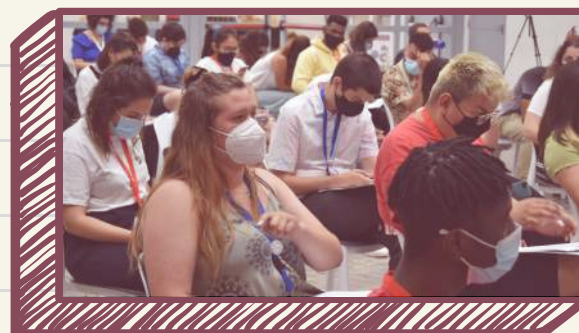

DOCUMENT DE PROPOSTES:

Trobada de participació per a la generació de **propostes de canvi social i millora de les polítiques públiques**

DOCUMENTS DE PROPOSTES

Trobada de participació per a la generació de **propostes de canvi social i millora de les polítiques públiques**

Crèdits

L'European Anti-Poverty Network (EAPN) és una plataforma europea d'entitats socials que treballen i lluiten contra la pobresa i l'exclusió social als països membres de la Unió Europea. El propòsit de EAPN és permetre que les persones que pateixen pobresa i exclusió social puguin exercir els seus drets i deures, i també trencar-ne l'aïllament i la situació, i el seu objectiu principal és situar les dues qüestions al centre dels debats polítics de la Unió Europea.

A Espanya, la Xarxa Europea de Lluita contra la Pobresa i l'Exclusió Social a l'Estat espanyol (EAPN-ES) és una organització horitzontal, plural i independent, que treballa per traslladar aquest objectiu a la realitat espanyola i per incidir en les polítiques públiques, tant a Europa com en l'àmbit estatal, autonòmic i local. Actualment està formada per 19 xarxes autonòmiques i 19 entitats d'àmbit estatal, totes de caràcter no lucratiu i amb un component comú: la lluita contra la pobresa i l'exclusió social. En total, EAPN-ES engloba més de vuit mil entitats socials a tot l'Estat.

Títol: Document de Propostes, Trobada de participació per a la generació de propostes de canvi social i millora de les polítiques públiques.

Edita: EAPN España
C/ Tribulete 18 Local. 28012 Madrid
Telf. 917860411 - eapn@eapn.es
www.eapn.es

Coordinació: Secretaria Tècnica EAPN-ES

Data: Juny 2021

Financat per:

Aquesta publicació ha rebut el suport econòmic del Ministeri de Drets Socials i Agenda 2030 dins el Programa de Subvencions amb càrrec a l'assignació tributària de l'IRPF (expedient: IRPF 101 / 2020 / 227 / 3 / PROGRAMA PARTICIPACIÓ, JOVENTUT I CANVI SOCIAL). La informació continguda en la publicació no reflecteix la posició oficial del Ministeri.

Disseny: www.pontella.es

© de l'Edició: EAPN España

Es permet la reproducció total o parcial d'aquest document sempre que se'n citin les fonts, respectant-ne el contingut tal com està editat sense cap tipus de tergiversació o canvi.

Índex

Introducció	4
Ocupació i educació	7
Ocupació i accés al mercat laboral	7
Educació i formació	8
Habitatge	11
Gènere i igualtat	14
Cultura, lleure i salut	17
Cultura i lleure	17
Salut	18

Introducció

L'objectiu de la Trobada de participació per a la generació de propostes de canvi social i millora de les polítiques públiques era **generar un diàleg estructurat entre joves amb menys oportunitats i experts amb capacitat per a la presa de decisions polítiques en l'àmbit de la joventut**, per tal de fomentar la participació dels joves en la vida democràtica, la ciutadania activa, el diàleg intercultural, la inclusió social i la solidaritat.

Les activitats centrades habitualment en el diàleg estructurades destinen a les organitzacions juvenils que participen activament en els debats sobre temes de joventut en l'àmbit local, regional, nacional o europeu. Això no obstant, aquestes trobades organitzades per l'EAPN-ES van més enllà, ja que tenen com a objectiu **el desenvolupament de formes innovadores i eficaces per afrontar i implicar-hi altres grups**, en particular, els joves que no participen activament en la societat, com és el cas dels qui es troben en situació de més vulnerabilitat social.

En aquesta Trobada van participar joves de les diferents comunitats i ciutats autònomes d'Espanya pertanyents a les xarxes territorials i entitats estatals de l'EAPN, amb la finalitat de debatre i de reflexionar sobre les propostes i les mesures treballades pels joves en l'àmbit local i autonòmic amb responsables de la presa de decisions, tècnics i experts en l'àmbit de la joventut. A la primera part de benvinguda i d'inauguració es va reflexionar sobre la situació, les dificultats i els reptes dels joves davant l'impacte socioeconòmic de la COVID-19 a Espanya. D'altra banda, mitjançant dinàmiques participatives, els joves van treballar en la prioritització de propostes i mesures de canvi social relacionades amb quatre àrees temàtiques principals i, finalment, van tenir l'oportunitat de traslladar i de debatre sobre les mesures i les propostes prioritàries per cada tema clau amb representants polítics, prenedors de decisions i experts en l'àmbit de joventut en un format de taula de diàleg estructurat. L'objectiu principal és que l'EAPN hi treballi i hi incideixi políticament perquè es produeixin les millores suggerides.

En aquest document es presentaran les preocupacions i les propostes principals fetes pels joves que hi van participar entorn de quatre àrees temàtiques:

Ocupació i Educació

Habitatge

Gènere i Igualtat

Cultura, Lleure i Salut

Els joves han de ser els impulsors i el motor de canvi i de transformació social. Avui dia, la societat no pot avançar, ni ha d'avançar, sense escoltar els joves i sense promoure que aquests s'actuin de manera activa. A l'EAPN-ES considerem que és fonamental comptar amb la seva visió per elaborar recomanacions de millora de les polítiques en matèria de joventut.

QUÈ PROPOSEN ELS JOVES?

QUINES MESURES PODEM PRENDRE PER MILLORAR EN MATÈRIA D'OCUPACIÓ I D'EDUCACIÓ?

Un dels principals problemes d'Espanya avui dia és la desocupació juvenil, la qual afecta quatre de cada deu joves menors de 25 anys. A conseqüència d'aquesta situació, **Espanya és la primera economia europea en taxa d'atur juvenil** fins al punt que duplica la mitjana de la UE. No obstant això, la vulnerabilitat dels joves no solament està vinculada al seu elevat nivell de desocupació, sinó també a la baixa qualitat de molts dels llocs de treball que ocupen, cosa que protegeix poc davant la pobresa i l'exclusió. La pandèmia ha aprofundit en els efectes del mercat laboral, cosa que ha dificultat l'emancipació i ha agreujat la desigualtat d'oportunitats dels joves.

A continuació, s'exposen les propostes principals fetes pels participants en matèria d'ocupació i d'educació:

OCUPACIÓ I EDUCACIÓ

Ocupació i accés al mercat laboral:

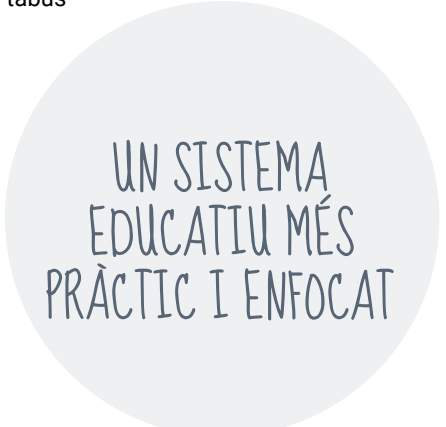
1. **Incentius a la contractació de joves** que surten del sistema de protecció de menors per garantir-los una transició digna a la vida adulta.
2. **Facilitar la inserció laboral** als immigrants i posar fi al mercat negre de contractes de treball irregulars de les persones en situació administrativa irregular.
3. Crear un sistema que permeti als sol·licitants d'asil **accedir a una font d'ocupació** fins que se'ls resolgui la sol·licitud. D'altra banda, flexibilitzar les condicions i els requisits d'accés a l'ocupació per a les persones en situació administrativa irregular i facilitar cursos gratuïts a les empreses per als immigrants que no poden continuar estudiant per qüestions econòmiques.
4. **Contractes dignes i salaris justos**. Pujada del sou mínim interprofessional per als ciutadans normals i corrents que no poden arribar a final de mes.
5. **Regularització de les pràctiques no remunerades**, i assegurar més inspeccions laborals i més fluïdesa d'aquestes inspeccions de treball per evitar els contractes precaris.
6. **Establir un model de currículum cec** per avaluar els candidats de manera imparcial i objectiva. Currículum competencial estatalitzat, seguint el model de l'europass.
7. **Sensibilització a les empreses** per: promoure la primera feina, contractació d'estrangers, gitanos, en situació de dependència o d'exclusió social sense estigmatitzar-los, ni perjudicar-los. En aquest sentit, és important fer prendre consciència sobre el respecte de la seva cultura, per exemple: cal normalitzar l'ús del hijab i promoure que les dones que fan servir el vel puguin treballar de cara al públic i no se les estigmatitzi. Fins que els immigrants rebin la regularització, cal que se'ls permeti tenir algunes feines perquè puguin tenir ingressos i viure'n, incloent-hi mesures d'inclusió, com el carnet de conduir.
8. **Facilitar l'obtenció de carnets professionals públics i gratuïts** (torero, manipulador d'aliments...) i que les empreses només demanin aquests com a requisit. En el sector d'oficis especialitzats (soldador, obra, electricitat...) establir un programa de foment de la participació de les dones.
9. **Fomentar una ocupabilitat basada en la preparació del treballador** i no únicament en una experiència d'anys en el sector corresponent. Sense experiència, és impossible que et contractin. D'aquesta manera, es crea un cercle infinit permanent que impedeix que molts joves trobin feina.

CONTRACTES
DIGNES I SALARIS
JUSTOS.

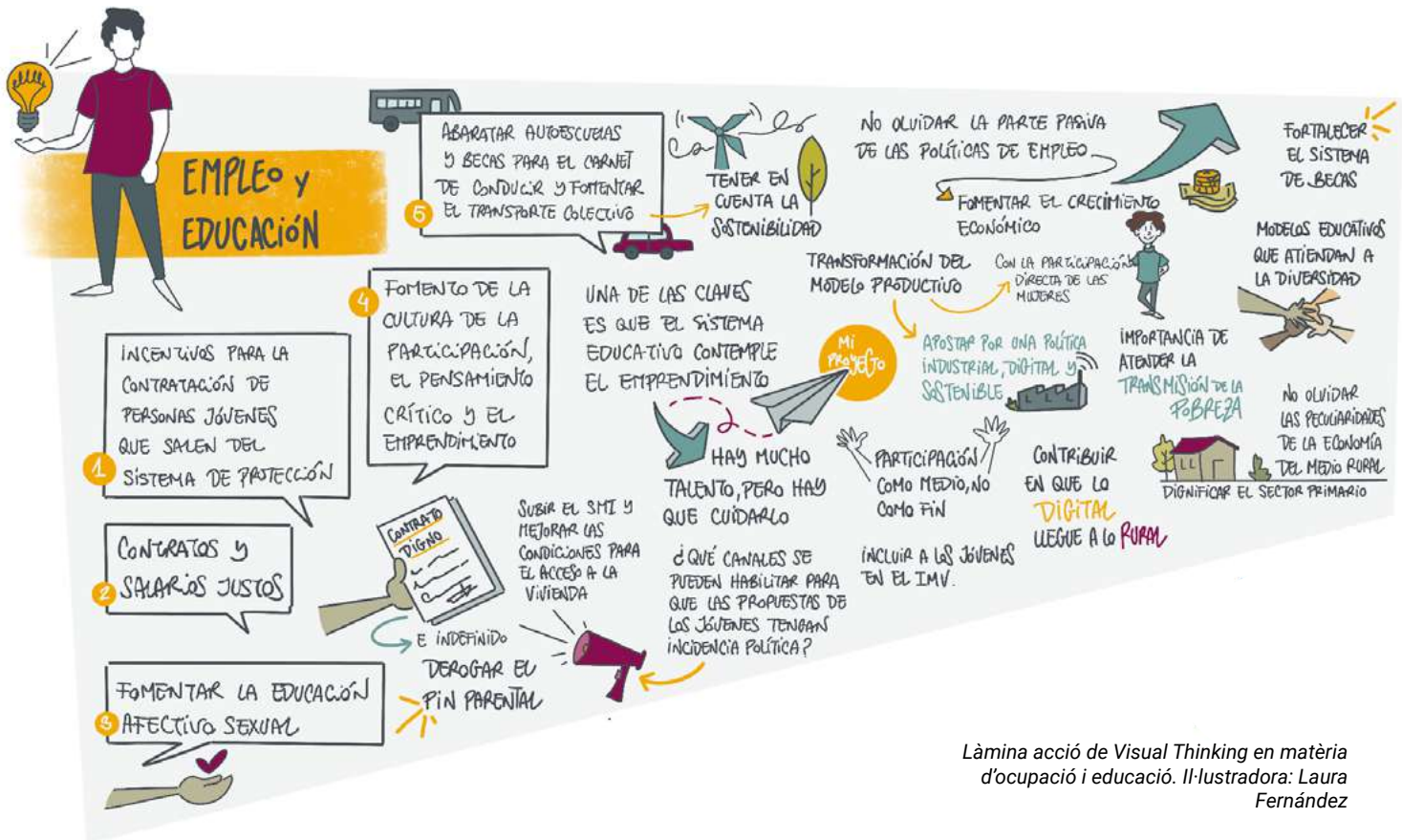
10. **Abaratir autoescoles i crear beques per a l'obtenció del carnet de conduir** per millorar l'ocupabilitat, ja que és un requisit que s'acostuma a demanar a les empreses. També se sol·licita abaratir el preu dels cotxes o crear ajuts per obtenir-ne un per a joves. En matèria de mobilitat, abaratir el transport públic per poder arribar al lloc de treball, centre d'estudis o de pràctiques sense gastar una gran part del sou i crear rutes de transport públic a polígons on també hi ha oficines i empreses per poder arribar a la feina. Fomentar l'ús de transports col·lectius per part de les empreses per transportar els treballadors.

Educació i formació:

11. **Foment de la cultura de la participació.** Elaboració dels plans d'estudi comptant amb la participació dels joves implicats, fomentant així la bona governança. Incidir a educar les persones perquè desenvolupin un pensament crític, fomentant que els joves tinguin opinions i puguin compartir-les.
12. **Formar els joves en drets laborals** des de l'àmbit educatiu. Inclusió de la matèria al currículum escolar de secundària. Fomentar també l'emprenedoria per mitjà del teixit associatiu empresarial.
13. **Fomentar l'educació afectiva i sexual**, com una cosa que forma part del nostre cos, i de gènere, de forma diversa i inclusiva, i eliminar tabús com la menstruació.
14. **Incentivar una educació basada en la interseccionalitat**, tenint en compte la transversalitat de les múltiples realitats existents. Facilitar la formació i l'educació per als immigrants joves.
15. **Frenar la segregació de l'alumnat divers** i incloure mesures per reduir la bretxa digital entre l'alumnat en situació de més vulnerabilitat social.
16. **Implementació de l'educació emocional, l'assertivitat i l'apoderament des de la infància.** Incloure l'educació en intel·ligència emocional des de la infància per crear futurs adults amb pensament crític. Formar també els professors en la diversitat i en psicologia infantil per comprendre millor les necessitats i els processos d'aprenentatge dels nens.
17. **Preservació dels centres educatius a les zones rurals:** centres rurals agrupats, centres d'educació secundària, centres de formació professional i batxillerat i centres de formació agrària, com també universitats, centres de recerca, centres de formació professional en arts (conservatoris de música i dansa, escoles de belles arts), escoles d'idiomes, etc.
18. **Facilitar una bona connexió de transport públic des de les zones rurals**, que faciliti la mobilitat laboral i educativa dels residents de les zones rurals a altres nuclis de població. Facilitats perquè els nens de les escoles rurals puguin arribar a l'escola.
19. **Ampliar les beques en educació** i eliminar la barrera de la nota mitjana com a requisit per accedir a determinades carreres universitàries. Per als alumnes que treballen i estudien és difícil poder tenir notes altes i continuar pagant els estudis.

UN SISTEMA
EDUCATIU MÉS
PRÀCTIC I ENFOCAT

Làmina acció de Visual Thinking en matèria d'ocupació i educació. Il·lustradora: Laura Fernández

20. **Increment del nombre de beques d'estudi per a joves investigadors** i establiment de criteris més realistes quant a barems de valoració per a la concessió de les beques. Incloure beques de transport.
21. **Un sistema educatiu més pràctic i enfocat a orientar** l'alumne perquè conegui i sigui conscient del mercat laboral.
22. **Proposar assignatures relacionades amb el llenguatge de signes** per incloure els nens amb diversitat funcional. Educar els nens per entendre la diversitat de persones amb diferents necessitats i incidir en la millora de les seves capacitats.
23. **Adaptar els espais públics per facilitar l'accés a tota mena de persones.** Cal garantir que les persones amb discapacitat auditiva tinguin accés a l'educació, i augmentar el nombre de professionals intèrprets als instituts, col·legis i centres educatius. Incloure a l'ensenyament solucions tecnològiques, com ara un traductor de llenguatge de signes. També és important la formació en recerca.

QUINES MESURES PODEM PRENDRE PER MILLORAR EN MATÈRIA D'HABITATGE?

Espanya és un dels països amb l'emancipació juvenil més tardana, això està lligat a diversos factors. D'una banda, aquesta situació ve agreujada per **la mala qualitat de l'ocupació i la precarietat del mercat laboral** i, de l'altra, per la situació del mercat de l'habitatge, amb elevats preus de lloguer, cosa que fa difícil per als joves accedir a un habitatge digne. La crisi socioeconòmica i sanitària derivada de la pandèmia de la COVID-19 ha agreujat aquest fet. En alguns territoris s'ha accentuat aquest problema: són les anomenades zones tensionades, normalment a les grans ciutats, on hi ha una desconexió total entre el preu del lloguer i els salaris dels joves.

A continuació, s'exposen les propostes i les mesures dels joves en matèria d'habitatge:

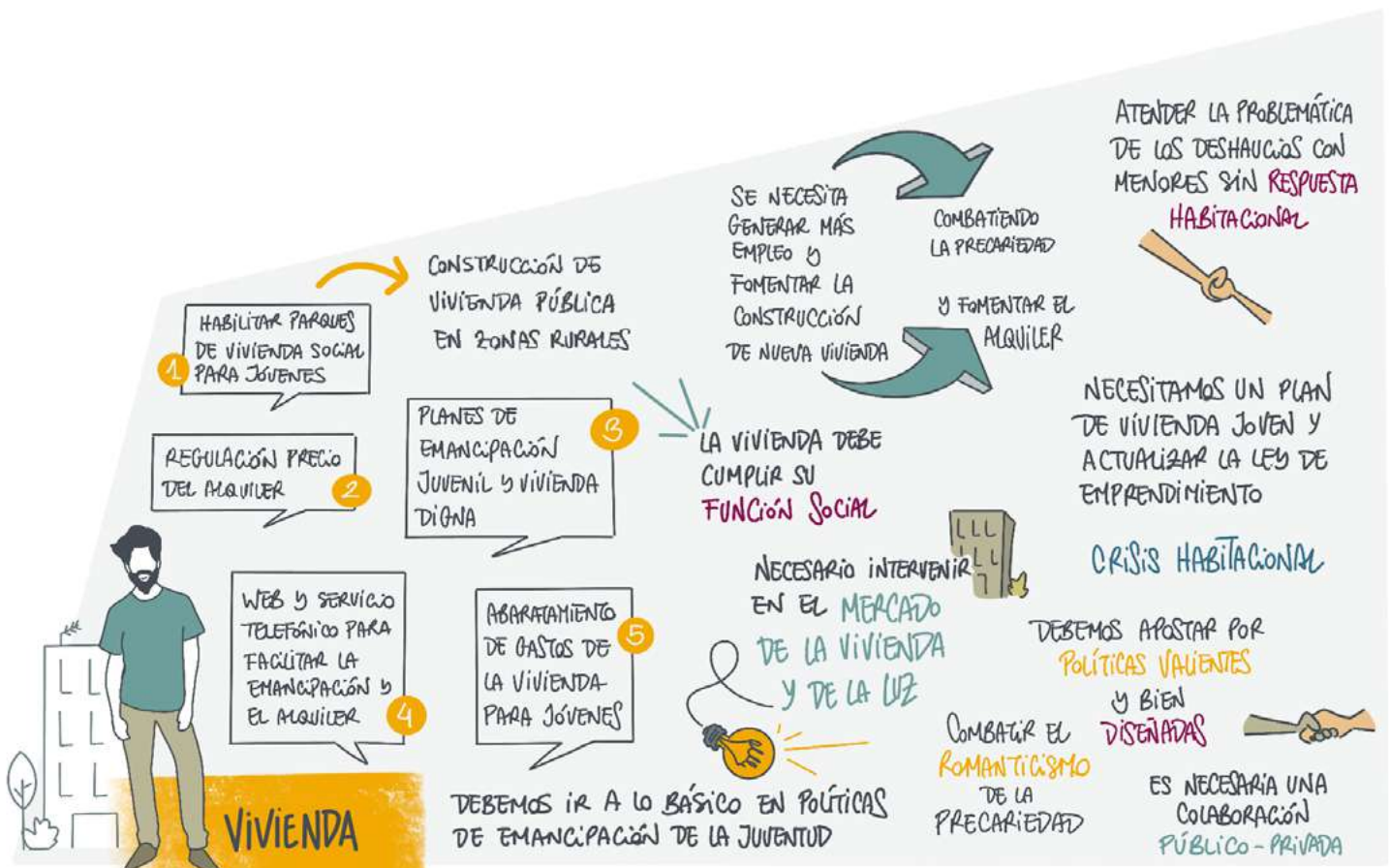
HABITATGE

1. **Habilitar parcs d'habitatges socials destinats als joves** tenint en compte les diferents casuístiques (barreres arquitectòniques, persones amb dificultats de mobilitat, pisos compartits, joves amb salaris bàsics, joves amb fills, etc.).
2. **Construcció d'habitatge públic a les zones rurals**, en aquest cas els ajuts a l'habitatge han d'anar acompanyats de mesures per facilitar el transport als llocs de treball.
3. **Reduir els requisits i eliminar les traves per accedir a aquests habitatges** i eliminar els pagaments per a gestions o fiances i facilitar els tràmits per sol·licitar els ajuts al lloguer de manera que siguin més senzills i ràpids. Eliminar els requisits que suposin una discriminació de gènere, del col·lectiu LGTBIQ+ o per raons d'ètnia, cultura o nacionalitat.
4. **Regulació dels preus de lloguer de manera urgent**. Els joves, encara que treballin, no es poden emancipar, i fins i tot compartint despeses, ja que han de destinar gairebé un 70% del sou a l'habitatge.
5. **Foment de polítiques d'emancipació dels joves amb bonificacions i ajuts al lloguer**. Taxar els pisos abans de llogar-los i establir preus mínims i màxims perquè el propietari no perdi diners i el llogater pagui una relació qualitat-preu justa, calculant el lloguer sobre la base de la renda del llogater i oferint habitatges dignes. Així mateix, crear un sistema d'informació completa sobre els habitatges de lloguer i les seves característiques. Simplificar el procés de tràmits, els requisits i la burocràcia.
6. **Creació d'un web i d'un servei telefònic que reculli tota la informació** per facilitar l'emancipació dels joves, amb un llenguatge clar i accessible i una lectura fàcil, sobre: ajuts, beques, lloguers, iniciatives o programes que connectin joves que busquen habitatge, i on tothom es pugui inscriure per rebre més informació sobre ajuts al lloguer. Fins i tot anar
7. **Elaborar plans d'emancipació juvenil i facilitar l'accés dels joves a un habitatge digne**. Mesures específiques per afavorir l'accés a l'habitatge als estrangers joves i als joves extutelats, especialment per als tràmits i els requisits sol·licitats per part de les immobiliàries. Accés a recursos d'estades temporals: on els joves puguin treballar la transició a la independència o a un recurs de vida independent (pisos tutelats, pisos d'ajuda...) promoure l'aprenentatge d'habilitats i d'activitats de la vida diària.
8. **Abaratiment dels costos de despeses de llum, aigua i gas dels habitatges per a joves**. En els darrers mesos, els joves han estat testimonis d'un abús que afecta la gran majoria de la població pel benefici de molt pocs.
9. **Més implicació per part dels prenedors de decisions**. Control dels immobles per posar límit als habitatges buits i en mans dels bancs. Cal que les entitats públiques facin de pont entre els bancs i els habitatges que han estat ocupats, i que ofereixin

FACILITAR
L'EMANCIPACIÓ
DELS JOVES

opcions perquè les famílies es puguin quedar en aquests habitatges complint uns requisits d'acord amb la seva situació i, si no, oferir-los altres opcions residencials. Oferir aquests habitatges a famílies i persones amb risc d'exclusió social.

10. **Rehabilitació d'edificis de protecció oficial**, utilitzar i dotar els edificis tenint en compte les energies renovables, instal·lant panells solars per reduir el consum elèctric i dipòsits d'aigua per a ús comunitari. Cal assegurar que els habitatges compleixin un mínim de salubritat i habitabilitat i que passin per un procés similar al de la ITV dels cotxes.
11. **Més col·laboració entre el sector públic i el privat per crear noves places de lloguer i habitatge social** perquè els joves s'independitzin i crear més ajuts al lloguer per a estudiants, becaris o contractes a mitja jornada, per tal de facilitar l'emancipació i augmentar les oportunitats. Crear un sistema d'habitatges de protecció oficial per a estudiants.
12. **Prohibir els desnonaments, ja que l'habitatge és un dret constitucional**. Fer servir l'educació per resoldre aquests conflictes que solen ser quotidians per a les persones en risc d'exclusió. Crear un sistema d'ajuts de reallotjament i ocupabilitat per a les persones sense llar. Crear iniciatives que permetin acollir les persones sense llar. Evitar la creació de guetos i facilitar intèrprets per als immigrants.
13. **Les bonificacions per compra d'un habitatge per tenir menys de 30 anys són insuficients**. Els bancs demanen uns requisits inaccessibles per a una hipoteca amb els contractes laborals actuals. Els beneficis fiscals han de permetre als joves no haver de pagar tants impostos per la compra o el lloguer d'un habitatge.

QUINES MESURES PODEM PRENDRE PER MILLORAR EN MATÈRIA DE GÈNERE I IGUALTAT?

El context de crisi socioeconòmica i sanitària generat al voltant de la COVID-19 ha posat de manifest la fragilitat dels **drets aconseguits per les dones i la desigualtat que ja existia**, sostinguda per un sistema social, polític i econòmic que tracta de manera diferent els homes i les dones. Tot i que encara no comptem amb totes les dades necessàries per mesurar l'impacte real de la COVID-19 en les dones, tot apunta que la situació de desigualtat de la qual partíem s'ha agreujat: la desocupació ha crescut considerablement, les dones continuen assumint la major part de la responsabilitat de la cura de la família, encara guanyen menys, estalviaen menys i tenen feines molt menys segures, amb més impacte de la fiscalitat en les dones perquè els impostos tenen més repercussió per causa dels salaris més baixos. "La perspectiva de gènere ha de ser present en el disseny de totes les polítiques públiques".

A continuació, es detallen les mesures i les propostes elaborades pels participants en matèria de Gènere i Igualtat:

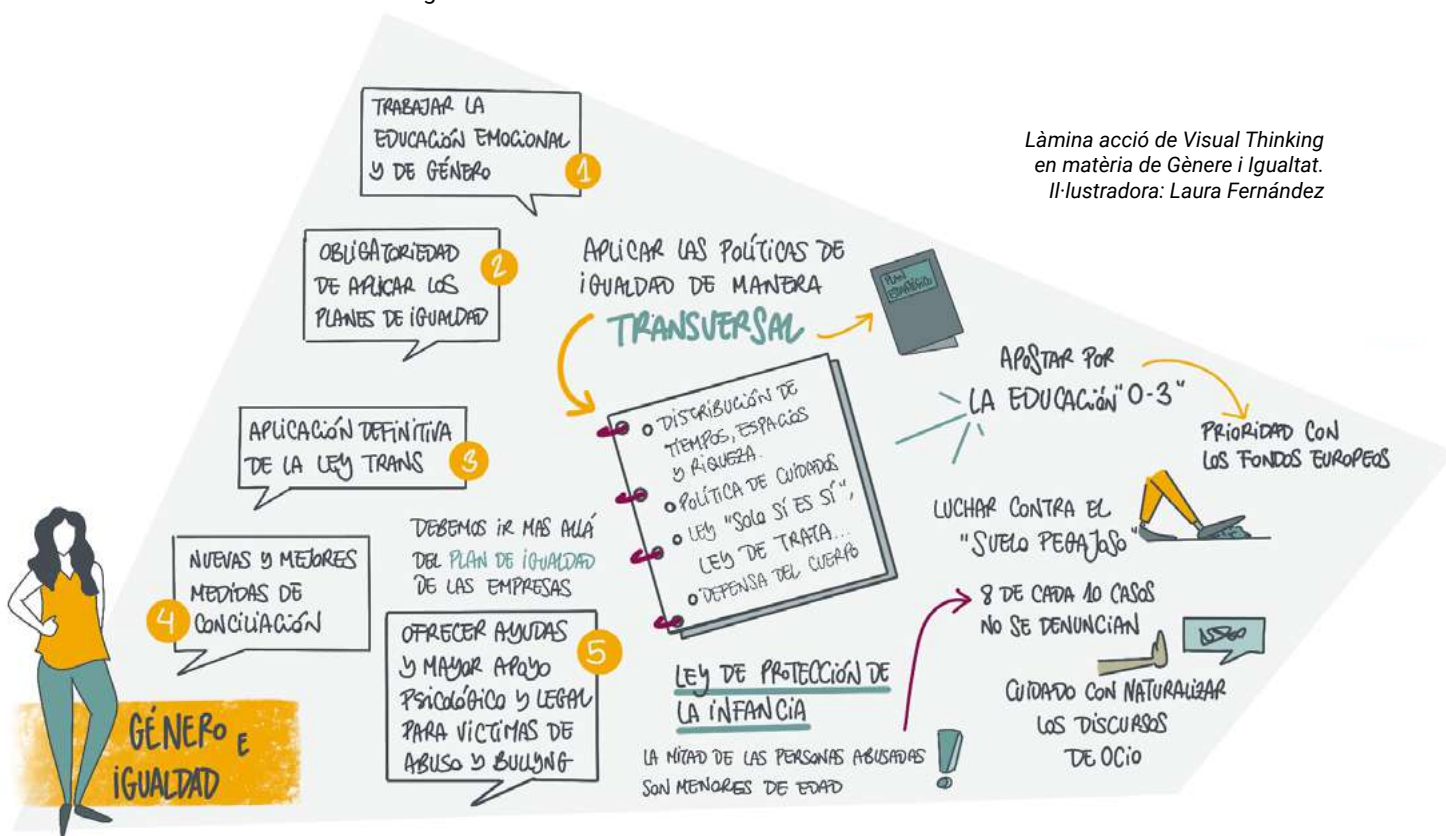

GÈNERE I IGUALTAT

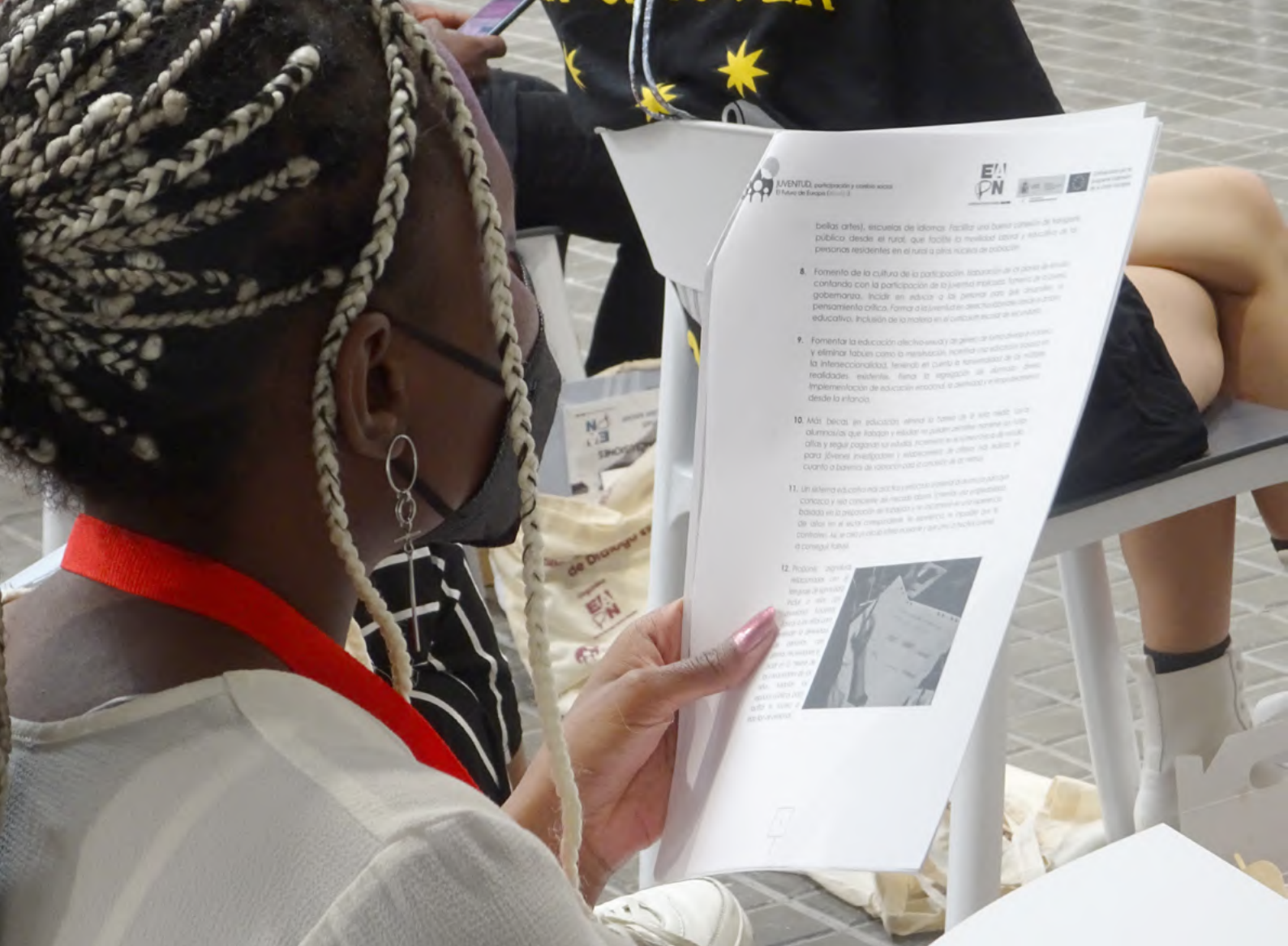
1. **Treballar en el sistema educatiu l'educació emocional aplicada als diferents problemes** detectats als mateixos centres o a les zones on s'ubiquen. Educació efectiva en centres educatius mitjançant xerrades impartides per persones amb autèntica formació en gènere. Reforçar l'educació sobre els abusos sexuals des de les primeres etapes de la infantesa. Eliminar el pin parental i sensibilitzar i fer visibles els problemes associats a la menstruació.
2. **Obligatorietat per part de qualsevol empresa (pública o privada) o entitat de tenir i aplicar els plans d'igualtat**, els registres retributius i els plans d'assetjament. Igualtat d'oportunitats laborals, ja que els homes ocupen la majoria de llocs importants i actualment hi ha bretxes salarials.
3. **Hem de defensar la llibertat d'escollir on es vol treballar i eliminar estereotips**. Informar sobre els drets laborals i salarials homes, dones, persones trans, etc. Evitar la utilització de les diferències de gènere i LGTBIQ+ amb finalitats empresarials.
4. **Aplicació definitiva de la llei trans i inclusió de les persones transgènere** al mercat laboral. Programa de reinserció de persones LGTBIQ+ i dones en risc d'exclusió com són les prostituïdes i víctimes de tràfics, com també les seves famílies i fills.
5. **Mesures noves i millors de conciliació en l'àmbit laboral** i, especialment, en professions de professionals independents o mutualistes que són autònoms.
6. **Nombre de centres de dia més alt per a nens i persones dependents**, possibilitat de tenir jornades laborals reduïdes per combatre així la sobrecàrrega de feina de les dones a la llar, i com a mètode de conciliació per a moltes.
7. **Càrregues familiars i rol de cuidadores**: les dones assumeixen més responsabilitat i càrregues familiars que els homes. El problema s'agreuja en les dones amb problemes de salut mental per la manca de dedicació a altres tasques socialment acceptades com el lleure, la feina, les relacions socials... És necessari crear un pla de suport per afavorir la vida independent a l'entorn familiar (treballar l'apoderament de les dones amb elles i amb les famílies).
8. **Oferir ajuda i més suport psicològic** i legal a les víctimes de delictes sexuals, de gènere (inclosos els fills) i d'assetjament escolar. Augmentar els ajuts a la salut mental.
9. **Més suport a les dones extutelades**, tant en educació com en ocupació, i suport davant les problemàtiques socials que han d'afrontar.

OFERIR AJUDES
I MÉS MESURES DE
CONCILIACIÓ

10. **Crear recursos per evitar la manca de mitjans econòmics a l'hora de denunciar.** Més presència de figures de protecció, generalment a la nit (punts violetes, ampliació de línies de busos, més serenos). Millorar la seguretat de la dona a les vies públiques.
11. **Fomentar l'accés i l'interès de nenes i joves a professions STEM** (ciència, tecnologia, enginyeria, matemàtiques), mitjançant la visibilització de referents. Incloure les dones als llibres de text (història, matemàtiques, física, química, filosofia, etc.) Fomentar i fer visible el paper de les dones a la ciència.
12. **Donar més visibilitat a la dona en diversos camps com l'audiovisual** i fomentar el desenvolupament de la dona creadora. Així mateix, no assignar un color a una persona segons el sexe. Cal recordar que el rosa i el blau són simplement colors, no pas representacions d'un gènere. Encoratjar una mirada crítica per part de la societat davant els signes sexistes que trobem a la publicitat, a les pel·lícules i a la música. Intensificar l'ús del Test de Bechdel per avaluar la bretxa de gènere a les pel·lícules.
13. **Campanya de sensibilització dels bons tractes.** Crear consciència en les persones, mostrar més afecte pel col·lectiu i donar peu a la capacitat que tenen les institucions per implicar-hi les persones tant joves com adultes, ja que aquestes són les que eduquen les futures generacions. Organitzar jornades de sensibilització i de conscienciació de manera periòdica, independentment de les dates tan assenyalades al calendari feminista (8M i 25N), que incloguin la realitat del col·lectiu trans i la interseccionalitat.
14. **Igualar la rellevància de l'esport mixt per a tots els gèneres.**
15. **Fomentar la lectura feminista.**
16. **Replantejar les lleis sobre la violència intragènere,** ja que s'ha vist fins ara que l'actual no funciona. Reforma del codi penal: Ampliar el concepte de violència de gènere que recull la nostra legislació i ampliar-lo a altres conductes com ara l'assetjament sexual. Reforçar les lleis en matèria de protecció a la dona i endurir les penes contra els abusos sexuals i la violència de gènere.

Làmina acció de Visual Thinking
en matèria de Gènere i Igualtat.
Il·lustradora: Laura Fernández

QUINES MESURES PODEM PRENDRE PER MILLORAR EN MATÈRIA DE CULTURA, LLEURE I SALUT?

La situació de crisi social i sanitària derivada de la pandèmia de la COVID-19 ha afectat enormement els joves, principalment els que es troben en situació de vulnerabilitat. Per afrontar totes les dificultats i els **reptes a què s'enfronten els joves, és fonamental que aquest col·lectiu sigui l'impulsor i el motor de canvi i de transformació** mitjançant la seva participació activa i la seva implicació en la presa de decisions en aquells aspectes que els afecten de manera directa o indirecta. Per això, és fonamental facilitar-los la participació i l'adaptació als nous models participatius i fomentar que tinguin accés a aquests espais i a la reducció de la bretxa digital.

D'altra banda, pel que fa a la salut, cal **aconseguir que la perspectiva de salut sigui transversal i tingui en compte tots els aspectes de la vida** i que sigui accessible i gratuïta per a tots els joves. D'altra banda, cal posar en marxa sobretot un pla nacional de salut mental amb perspectiva comunitària.

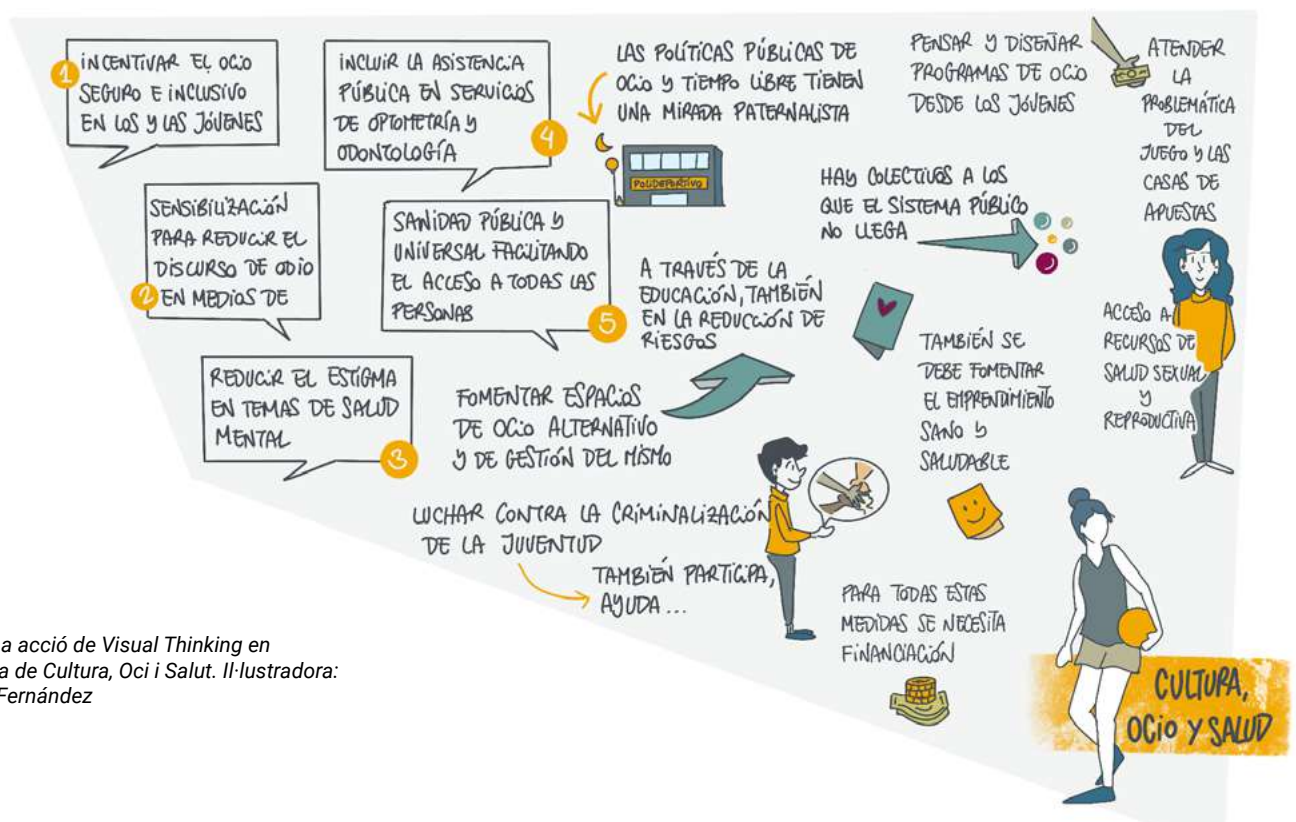
A continuació, s'exposen les principals mesures i propostes fetes pels joves al voltant d'aquestes temàtiques:

CULTURA, LLEURE I SALUT

CULTURA I LLEURE:

1. **Incentivar el lleure segur i inclusiu** i promoure alternatives saludables al lleure juvenil, fomentant activitats i implicació social amb menors en situació de pobresa o risc d'exclusió i joves del món rural, reduint així l'accés dels joves a les cases d'apostes i els jocs d'apostes en línia.
2. **La cultura és segura i s'hauria de defensar:** cal promoure accions de sensibilització per reduir els discursos d'odi i de discriminació en els mitjans de comunicació i a les xarxes socials.
3. **Crear més espais sociocomunitaris accessibles**, de caràcter intergeneracional i que incloguin col·lectius vulnerables, i habilitats per a persones amb alguna discapacitat o diversitat funcional (p. ex: cases de la joventut) on es facin activitats per a joves centrades en els seus interessos i on puguin dur a terme projectes creats i dirigits per ells. Fomentar més activitats culturals inclusives (cinema, concerts, teatres, museus, classes de ball, piscines municipals, espais esportius i altres recursos de lleure). Fomentar activitats de lleure cultural a les quals tothom tingui accés i crear una regulació clara sobre tot el lleure relacionat amb les apostes en línia o altres activitats que generen addicció.
4. **Estendre majoritàriament el carnet jove estatal**, sense vinculació a un compte bancari. Fomentar-ne l'ús en espais culturals i de lleure amb els descomptes corresponents, i fer algunes activitats fins i tot gratuïtes. Oferir més informació sobre els beneficis d'aquest carnet i que arribi a tots els joves. Crear un tipus de carnet que ofereixi els avantatges del carnet jove sense tenir en compte l'edat, sinó la situació socioeconòmica de la persona.

5. **Facilitar l'accés a internet** a través de dispositius i connexions i treballar per a la reducció de la bretxa digital en els joves.
6. **Promoure i potenciar l'autogestió del lleure i el temps lliure:** generar processos d'itineraris d'aprenentatge i desenvolupament de cada pla de vida independent perquè el protagonista pugui identificar els seus interessos en el lleure i el temps lliure.

Salut:

7. **És important reduir l'estigma social que hi ha envers la malaltia mental**, inclòs el tema del suïcidi, fent activitats de sensibilització a la població en general i professionals que treballen en l'atenció al públic dels diferents serveis comunitaris.
8. **Definició i posada en marxa d'un pla nacional de salut mental** amb perspectiva comunitària, reforçat pels equips psicosanitaris, especialment a les zones rurals. Incloure l'atenció psicologia a tots els centres d'atenció primària i millorar els sistemes públics de salut mental, lluitant per una salut mental digna, accessible i pública per a tots els joves. Importància especial en la reducció dels temps d'espera.
9. **Aconseguir que la perspectiva de la salut sigui transversal** i tingui en compte tots els aspectes de la vida de les persones. Ampliar el suport psicològic als extutelats. També donar importància a les addiccions i a les conseqüències físiques i psicològiques.
10. **Incloure l'assistència pública en odontologia i oftalmologia**, reduir les llistes d'espera en aquestes especialitzacions. Proporcionar també cobertures o ajuts per als serveis agregats (ulleres, ortodòncia, etc.)
11. **Promoure una sanitat pública universal que redueixi la burocràcia** en l'accés a la sanitat per als immigrants i les persones en situació administrativa irregular, facilitant-los l'atenció més enllà de les situacions d'urgència. Desenvolupar i posar en marxa campanyes sanitàries amb l'objectiu de sensibilitzar els professionals de la salut sobre la situació de diversos col·lectius (immigrants, gitanes, LGBTQI+), etc.
12. **Garantir la disponibilitat d'una xarxa de centres i professionals** disponible i amb formació per a una atenció sanitària gratuïta i de qualitat que atengui la salut sexual i reproductiva de dones, homes i persones LGTBIQ+, i superar el model de planificació familiar.
13. **Facilitar l'assistència sanitària en zones rurals** i millorar l'atenció primària als centres de salut, dotant també els hospitals i els centres sanitaris amb més material.
14. **Fomentar hàbits saludables en temes d'alimentació** a les escoles i crear programes de nutrició i d'assessorament més enllà dels centres educatius. Que l'assignatura d'educació física s'ampliï per ensenyar temes de nutrició i de vida saludable. Iniciar un canvi en les alimentacions per prevenir els trastorns de conducta alimentària en els joves. Sensibilitzar la població i eliminar l'estigma que les persones amb excés de pes tenen un pitjor estat de salut, treballar amb els joves per evitar l'assetjament escolar i la gordofòbia.

POSADA EN
MARXA D'UN PLA
NACIONAL DE
SALUT MENTAL

Les nostres xarxes i entitats membres:

19 xarxes autonòmiques:

EAPN-Illes Balears-Xarxa per la Inclusió Social • Red Andaluza de Lucha contra la Pobreza y la Exclusión Social • Red Aragonesa de Entidades Sociales para la Inclusión • Red Europea contra la Pobreza y la Exclusión Social en Castilla y León • Red Europea de Lucha contra la Pobreza y la Exclusión social en Asturias • Red Europea de Lucha contra la Pobreza y la Exclusión Social de Canarias • Red Europea de Lucha contra la Pobreza y la Exclusión Social en Castilla-La Mancha • Red Europea de Lucha contra la Pobreza y la Exclusión Social en Euskadi • Red Madrileña de Lucha contra la Pobreza y la Exclusión Social • Red de Lucha contra la Pobreza y la Exclusión Social de la Región de Murcia • Red Europea de Lucha contra la Pobreza y la Exclusión Social de Extremadura • Red Europea de Lucha contra la Pobreza y la Exclusión Social de Melilla • Red Europea de Lucha contra la Pobreza y la Exclusión Social en Cantabria • Red Europea de Lucha contra la Pobreza y la Exclusión Social en Ceuta • Red Europea de Lucha contra la Pobreza y la Exclusión Social en el Estado Español de la Comunidad Autónoma de Galicia • Red Europea de Lucha contra la Pobreza y la Exclusión Social en La Rioja • Red Navarra de Lucha contra la Pobreza y la Exclusión Social • Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya • Xarxa per la Inclusió social de la Comunitat Valenciana

I 19 entitats estatals:

Accem • Acción Contra el Hambre • Cáritas Española • Comisión Española de Ayuda al Refugiado (CEAR) • Confederación de Centros de Desarrollo Rural (COCEDER) • Confederación Española de Personas con Discapacidad Física y Orgánica (COCEMFE) • Cruz Roja Española • Federación de Mujeres Progresistas (FMP) • Fundación Adsis • Fundación Cepaim • Fundación Cruz Blanca • Fundación Esplai • Fundación Secretariado Gitano • Hogar Sí • Movimiento por la Paz (MPDL) • Organización Nacional de Ciegos Españoles (ONCE) • Plena Inclusión • Provivienda • Unión Española de Asociaciones y Entidades de Atención al Drogodependiente (UNAD)

Financiado por:

Red Europea de Lucha contra la Pobreza y la Exclusión Social en el Estado Español (EAPN-ES)

c/ Tribulete, 18 1º - 28012 Madrid

Tel. 91 786 04 11

eapn@eapn.es • www.eapn.es

